

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۳	تعداد صفحه: ۵
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
	نمره		

بارم	الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)
		اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.
۰/۲۵		۱- آمارات آن بر خود ظاهر نگر دانید.
۰/۲۵		۲- سر خویش گیر.
۰/۲۵		۳- بر خویشان می ژکاید.
۰/۲۵		۴- هر دو دهای تمام داشتند.
۰/۵		۵- سزد گر ببری زبان جری را
۰/۵		۶- عید نوروز از آجله و آفتم اعیاد ملی است.
۰/۵		۷- تا ظن صلاح در حق او زیادت کنند.
۰/۷۵		۸- شورِ سحرِ حشر، اگر باورتان نیست
۰/۷۵		۹- پس از باره رودابه آواز داد
۱		۱۰- حرف درویشان بدزدد مرد دون
۱		۱۱- ای حیات عاشقان در مردگی
		گل مُصحف صد برگ به سوگند گشوده است
		که ای پهلوان بچه گُردزاد
		تا بخواند بر سلیمی زان فسون
		دل نیابی جز که در دل بُردگی
بارم	ب	معنی واژه (۲ نمره)
		در اشعار و عبارات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
۰/۲۵		۱۲- نتوانستند نزدیک آتش شدن از تبش.
۰/۲۵		۱۳- دمنه بدید که شیر در تقریبِ گاو چه ترحیب می نماید.
۰/۲۵		۱۴- از درخشان ترین و دیدنی ترین بقاع و امکنه تاریخی در این راه دراز است.
۰/۲۵		۱۵- خواجه ولی نعمت ما بود و در ذمت ما حقوق بسیار دارد.
۰/۲۵		۱۶- گفت طوطی را: چه خواهی ارمغان
۰/۲۵		۱۷- باجاسازی در صندوق عقب اتومبیل، به کاشانه صبیّه منتقل کنیم.
۰/۲۵		۱۸- اجرام کوه‌هاست نهان در میان برف
۰/۲۵		۱۹- به نوافل و فضایل نماز ابتدا کرد.
		ادامه سؤالات در صفحه دوم

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۳	تعداد صفحه: ۵
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
	نمره		

(پ) خود آزمایی (۳ نمره)

۰/۲۵	۲۰- دو بیت زیر به کدام واقعه اشاره دارد؟ الف) یتیمی را حبیب خویش خوانده ب) شبی برنشست از فلک برگذشت	ز آدنایش به «اَوْ اَدْنَى» رسانده به تمکین و جاه از مَلک برگذشت
۰/۲۵	۲۱- شاعر در کدام یک از بیت‌های زیر به اتحاد عشق و عاشق و معشوق اشاره کرده است؟ الف) چو نیکو بنگری در اصل این کار ب) حدیث قدسی این معنی بیان کرد ج) اگر یک قطره را دل برشکافی د) به هر جزئی ز خاک ار بنگری راست	هم او بیننده، هم دیده است و دیدار و «بی یسمع و بی یبصر» عیان کرد برون آید از آن صد بحر صافی هزاران آدم اندر وی هویداست
۰/۲۵	۲۲- در بیت «و گر من شوم کشته بر دست او / نماند به زاولستان رنگ و بوی» منظور از «رنگ و بوی»..... است.	
۱	۲۳- درست یا نادرست بودن هر یک از عبارت‌های زیر را مشخص کنید. الف) در جمله «کفّارتِ یمین سهل و خلافِ راه صواب است.»؛ مقصود از یمین «سوگند» است. ب) شعر «تو آن راز رشیدی / که روزی فرات / بر لبث آورد / و کنار درک تو / کوه از کمر شکست»؛ اشاره دارد به این که به دنبال شهادت حضرت عباس (ع)، امام حسین (ع) فرمود: اکنون کمر شکست. ج) در عبارت «می‌بایست که به حداقل پختگی می‌رسیدند، آقا! کلامِ خام، بدتر از طعامِ خام است.» منظور از کلامِ خام «سخن نسنجیده» است. د) در جمله «خسرو و بزرگان و مغنی‌ها و اهل طرب در گرجی‌ها نشسته‌اند»؛ مغنی‌ها و اهل طرب کسانی بودند که چاه حفر می‌کردند.	
۰/۵	۲۴- در متن زیر، دو ترکیبی را که نویسنده برای جذاب کردن طنز خود استفاده کرده است، بنویسید. «برای بنده هم وظیفه خطیر خرید و حمل و نقل و پاک کردن سبزی و عدس در نظر گرفته شده بود. برنامه نگهداری نوه عزیزتر از جان نیز در ساعاتی که والده مکرّمه‌شان در اداره به سر می‌بردند، بدون هیچ گونه ابلاغ رسمی به ما واگذار شد.»	
۰/۷۵	۲۵- منظور از قسمت‌های مشخص شده در بیت زیر چیست؟ «جمله گفتند این زمان ما را به نقد پیشوایی باید اندر حل و عقد»	
ادامه سؤالات در صفحه سوم		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۳	تعداد صفحه: ۵
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
	نمره		

درک مطلب (۴ نمره)

۰/۲۵	۲۶- در بیت « چو عزمش بر آهخت شمشیر بیم / به معجز میانِ قمر زد دو نیم »؛ به کدام معجزه پیامبر اکرم (ص) اشاره دارد؟
۰/۲۵	۲۷- در بیت « همان رخسار رخشان سوی خانه شد / چنین با خداوند بیگانه شد »؛ مقصود از « خداوند » کیست؟
۰/۲۵	۲۸- از کدام یک از گزینه‌های زیر مفهوم « مُردن » استنباط می‌شود؟ الف) آن چاکر را لت‌زدی و فروگرفتی. ب) تا به دستوری فروگرفتند و دفن کردند. ج) امیر محمود فرمان یافت. د) به روزگار سلطان محمود به فرمان وی در باب خواجه ژاژ می‌خاییدم.
۰/۲۵	۲۹- در مصراع « زمین سترون و در وی نشان رویش نیست »؛ شاعر چه صفتی را به زمین نسبت می‌دهد؟
۰/۲۵	۳۰- در بیت « گر چه مورم ولی آن حوصله با خود دارم / که ببخشم، بُود ار مُلک سلیمان از من »؛ شاعر به کدام ویژگی خود اشاره کرده است؟ الف) توانایی و بخشش ب) صبر و شکیبایی ج) حسرت و اندوه د) بندگی حق
۰/۱۵	۳۱- در بیت « اگر چه باغچه‌ها را کسی لگد کرده / ولی بهار فقط در تصرف گل‌هاست »؛ مقصود از « باغچه‌ها » و « بهار » به ترتیب چیست؟
۱	۳۲- با توجه به اشعار زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. « یک چند روزگار، جهان دردمند بود بهاران مشک‌بوی ببارید نو به نو بِه شد که یافت بوی سَمَن را دَوای طیب وَز برف برکشید یکی حُلسهٔ قُصیب » الف) به چه دلیل جهان، بهبودی و تندرستی یافته‌است؟ ب) در این دو بیت، شاعر کدام فصل طبیعت را توصیف کرده‌است؟ ج) در بیت دوم، شاعر برف را به چه چیزی مانند کرده‌است؟
۰/۱۵	۳۳- در بیت « مُلک اینجا بایدت انداختن / مُلک اینجا بایدت درباختن »؛ الف) منظور از « مُلک » در مصراع اول چیست؟ ب) با توجه به « هفت وادی عَطَّار » این بیت توصیف کدام وادی است؟
	ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ چهارم

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۳	تعداد صفحه: ۵
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات	(پاسخ نامه دارد)	
	نمره		

۰/۷۵	۳۴- هر کدام از مفاهیم ستون « ب » مربوط به کدام بیت در ستون « الف » است؟ (در ستون « ب » یک مورد اضافی است.)										
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>« الف »</th> <th>« ب »</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) ای تو رمه سپرده به چوپانِ گرگِ طبع / این گرگی شبانِ شما نیز بگذرد</td> <td>الف (دوری از خست</td> </tr> <tr> <td>۲) دانه پنهان کن ، به کَلّی دام شو / غنچه پنهان کن ، گیاهِ بام شو</td> <td>ب) ناپایداری ظلم و ستم</td> </tr> <tr> <td>۳) اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای</td> <td>ج) وجود نظام احسن</td> </tr> <tr> <td></td> <td>د) دست برداشتن از خودنمایی</td> </tr> </tbody> </table>	« الف »	« ب »	۱) ای تو رمه سپرده به چوپانِ گرگِ طبع / این گرگی شبانِ شما نیز بگذرد	الف (دوری از خست	۲) دانه پنهان کن ، به کَلّی دام شو / غنچه پنهان کن ، گیاهِ بام شو	ب) ناپایداری ظلم و ستم	۳) اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای	ج) وجود نظام احسن		د) دست برداشتن از خودنمایی
« الف »	« ب »										
۱) ای تو رمه سپرده به چوپانِ گرگِ طبع / این گرگی شبانِ شما نیز بگذرد	الف (دوری از خست										
۲) دانه پنهان کن ، به کَلّی دام شو / غنچه پنهان کن ، گیاهِ بام شو	ب) ناپایداری ظلم و ستم										
۳) اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای	ج) وجود نظام احسن										
	د) دست برداشتن از خودنمایی										
ث	تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره)										
۰/۲۵	۳۵- کدام یک از شاعران زیر در شعر خود به توصیف زیبایی طبیعت پرداخته‌اند؟ الف) سنایی ب) رودکی ج) عطار د) مولوی										
۰/۲۵	۳۶- در « چون جامِ شفق موج زند خون به دل من / با این همه دور از تو مرا چهره زردی است » ؛ یک آرایه ادبی برای مصراع دوم نام ببرید.										
۰/۵	۳۷- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) مسافره‌های شب ب) انسان کامل										
۰/۵	۳۸- جاهای خالی را کامل کنید. الف) در عالم هنر و ادب ، سخن به بیانی گفته می‌شود که به جای اشاره مستقیم به چیزی ، غیر مستقیم و با واسطه چیز دیگری بدان اشاره کند. ب) یکی از انواع ادب انتقادی است.										
۰/۵	۳۹- در هر یک از قسمت‌های مشخص شده زیر، کدام آرایه ادبی وجود دارد؟ الف) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بگشت هم بر چراغندان شما نیز بگذرد ب) چون به مقام خویش باز آمد ، سفره خواست تا تناولی کند.										
۱	۴۰- پاسخ درست را از درون کمانک انتخاب کنید و بنویسید. الف) عبارت « شاعر فرانسوی قرن نوزدهم که از شاعران بزرگ ایران به ویژه حافظ تأثیر پذیرفته و اثر زیبایی خود « شب‌های ایرانی » را با چنین اثر پذیری ، آفریده است. » : معرف (موریس مترلینگ / آرمان رنو) است.										
	ادامه سؤالات در صفحه پنجم										

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۸ صبح		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۵/۳/۳		تعداد صفحه: ۵	
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۵				مرکز سنجش آموزش و پرورش http://ace.medu.ir			
ردیف		سؤالات		(پاسخ نامه دارد)		نمره	
		<p>ب) در بیت « دل تنگ و بینوا چون بطن بر کنار آب / خلقی نشسته ایم کران تا کران برف »: (بطن / خلق) مشبه است.</p> <p>ج) شعر « زمین به ما آموخت: / ز پیش حادثه باید که پای پس نکشیم »: (جناس تام / تشخیص) دارد.</p> <p>د) در بیت « از غم داغ گل رخان، از خاک / لاله در خون تپیده می آید » آرایه ادبی (حسن تعلیل، تضمین) وجود دارد.</p>					
(ج)		<p>شعر حفظی</p> <p>۴۱- ابیات زیر را کامل کنید.</p> <p>الف) خبری رفت ز گردون به شبستان: « حذر ای پردگیان! پرده دری پیدا شد »</p> <p>ب) گشتم مقیم بزم او، چون دیدم عزم او گشتم حقیر راه او، تا ساق شیطان بشکنم</p> <p>ج) ای که میان جان من، تلقین شعرم می کنی گر تن زخم کنم، ترسم که فرمان بشکنم</p> <p>د) بی ته، یارب، به گل مرویا اگر رویا، کسش هرگز مبیوا</p> <p>۴۲- واژه درست را از درون کمانک انتخاب کنید و بنویسید.</p> <p>الف) زندگی گفت که: « در خاک تپیدم همه (عمر / روز) تا از این گنبد دیرینه (سری / دری) پیدا شد »</p> <p>ب) دیدم آلاله ای در دامن (یار / خار) واتم: آلالیا کی (چینمت / بینمت) بار؟</p>					
		<p>« شاد و موفق باشید. »</p>					
		<p>جمع نمره</p>					
		<p>۲۰</p>					